

Działania inwestycyjne PGW Wody Polskie w zakresie zwiększenia retencji

Przemysław Sobiesak
p.o. Dyrektor Departamentu Przygotowania
i Realizacji Inwestycji

Program przeciwdziałania niedoborowi wody (PPNW)

- Ministerstwo Infrastruktury podejmując działania zmierzające zapobieganiu występowania niedoborów wody opracowało Program przeciwdziałania niedoborowi wody (PPNW)
<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/obwieszczenie-z-5-lipca-2021-r>, w którego załączniku nr 4 znajdują się zadania zgłoszone do realizacji ze środków PROW 2014 – 2020.
- Niniejszy dokument opracowywany jest dla obszaru całego kraju, z uwzględnieniem podziału na regiony wodne i dorzecza. Program opracowany jest na podstawie Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030, przyjętych w uchwale nr 92 Rady Ministrów z dnia z dnia 10 września 2019 r. (M. P. z 2019 r. poz. 941).

Potrzeba prowadzenia działań retencjonujących wodę

Mając na względzie powtarzające się w ostatnich latach **występowanie zjawiska suszy** i jego pogłębianie, szczególnie w zakresie suszy meteorologicznej, hydrologicznej, ale również miejscowo występującej suszy hydrogeologicznej, PGW Wody Polskie wdrażają **kompleksowe działania** mające na celu minimalizowanie jej negatywnych skutków.

Obszarami społeczno-gospodarczymi najbardziej narażonymi na niekorzystne działanie suszy jest na pierwszym miejscu **rolnictwo, energetyka**, przemysł, zbiorowe **zaopatrzenie ludności w wodę** oraz turystyka.

Biorąc pod uwagę postępujące **zmiany klimatu** oraz niekorzystny bilans wodny kraju, niezbędne jest realizowanie zadań **ograniczających ryzyko suszy**, zarówno w skali makro jak i mikro regionalnej.

Metodyka identyfikacji działań retencjonujących wodę w Polsce w ramach PPNW

W skali działań makro PGW Wody Polskie realizują działania techniczne, które zawarte są w **Programie utrzymania wód i urządzeń wodnych** oraz **Programie planowanych inwestycji w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie**.

PGW Wody Polskie dostrzegając potrzebę podjęcia pilnych działań redukujących skutki suszy, a w szczególności wychodząc naprzeciw potrzebom rolnictwa w tym zakresie, opracowało założenia do **Programu Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW)** z natychmiastowym okresem wdrożenia. Mając na uwadze wieloletnie zaniedbania w zakresie zarządzania dawną melioracją podstawową i szczegółową oraz dostrzegając konieczność zatrzymania wody w miejscu gdzie jest ona potrzebna, podejmowane są działania, które przyniosą wymierny, niemal natychmiastowy efekt w postaci magazynowania wody w praktycznie każdej zlewni w kraju polegające na m.in. budowie, odbudowie lub remoncie urządzeń wodnych (jazów, zastawek, mlichów itp.), których efektem będzie zwiększenie retencji.

Niezależnie od powyższych działań technicznych, założenia do programu obejmują również takie działania jak przegląd i weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych m.in. pod kątem zwiększenia retencji na urządzeniach wodnych, aspekt edukacji ekologicznej, proponowane zmiany kierunkowe w prawodawstwie jak również inwentaryzację i ewidencję już istniejących urządzeń.

Realizacja zadań wynikających z założeń do Programu Kształtowania Zasobów Wodnych (zPKZW) - stan aktualny – finansowanie ze środków własnych

- Dostrzegając potrzebę podjęcia pilnych działań redukujących skutki suszy, a w szczególności wychodząc naprzeciw potrzebom rolnictwa, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opracowało zPKZW wdrażane systematycznie od 2020 roku z perspektywą do roku 2025.
- Rezultatem wdrożenia zPKZW jest budowa, odbudowa lub remont urządzeń wodnych w wyniku których powstała możliwość zwiększenia retencji - zgodnie z zasadą, że wody należy w maksymalnym stopniu gromadzić w miejscach w których wystąpił opad atmosferyczny.
- Działania:
 - **54 zadań** o charakterze **inwestycyjnym** - zakończono **16 zadań**;
 - **282 działania** o charakterze **utrzymaniowym** - zakończono **167 zadań**;
 - powstała możliwość zmagazynowania ponad **152 mln m³**;
 - oddziaływanie na obszarze ponad 66 tys. ha.

W ramach zPKZW od 2020 do 2021 roku zakończono 16 zadań o charakterze inwestycyjnym

Jednostka realizująca	Nazwa zadania	Lokalizacja
RZGW w Bydgoszczy	Podpiętrzanie jeziora Falmierowskiego	Jezioro Falmierowskie w km rowu odpływowego od 0+490 do 0+595, województwo wielkopolskie, powiat pilski, gmina Wyrzysk
RZGW w Bydgoszczy	Odbudowa Kanału Małgosia - Etap I	kanał Małgosia: na długości 13,733 km, województwo wielkopolskie, powiat czarnkowsko-trzcianecki, gmina Trzcianka
RZGW w Bydgoszczy	Kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego Kanału Bachorza Duża od km 0+000 do km 14+000 – Etap I od km 0+000 do km 7+808	km 4+845 kujawsko-pomorskie Karczyn
RZGW w Gdańsku	Zwiększenie zdolności retencyjnych Kanału Górnego Niziny Toruńskiej poprzez wykonanie nowych budowli piętrzących	zastawki: km 4+850 - 11+230 Kanału Górnego Niziny Toruńskiej, województwo kujawsko-pomorskie, powiat toruński, gmina Zławieś Wielka
RZGW w Poznaniu	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kiełczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki	jazy: km 13+145 - 22+762 rzeki Rgilewki, województwo wielkopolskie, powiat kolski, gmina Grzegorzew i gmina Kłodawa
RZGW w Poznaniu	Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód	Struga Kraszewicka: km od 0+000 do 1+336 oraz od 1+786 do 3+760, województwo wielkopolskie, powiat ostrzeszowski, gmina Grabów nad Prosną i gmina Kraszewice
RZGW w Rzeszowie	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni potoku Orlisko poprzez odbudowę budowli piętrzącej	jaz: na rzece Orlisko w km 1+601 w Sokolnikach; woj. podkarpackie

Jednostka realizująca	Nazwa zadania	Lokalizacja
RZGW w Rzeszowie	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Mrowla poprzez odbudowę budowli piętrzących	jaz: na rzece Mrowla 15+546; powiat rzeszowski; woj. podkarpackie
RZGW w Rzeszowie	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni ciekłu Jaślańsko Chorzelowskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących	jaz: na rzece Jaślańsko Chorzelowski 1+141 Tuszów Narodowy podkarpackie
RZGW w Warszawie	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 0+700, gm. Raciąż, pow. płoński	jaz: km 0+700 potoku Zadębie, województwo mazowieckie, powiat płoński, gmina Raciąż
RZGW w Warszawie	Odbudowa jazu na rzece Potok Zadębie w km 6+716, gm. Siemiątkowo, pow. żuromiński	jaz: km 6+716 Potoku Zadębie, województwo mazowieckie, powiat żuromiński, gmina Siemiątkowo
RZGW w Warszawie	Utworzenie rezerwy powodziowej w stawie młyńskim Piechota na rzece Skrwie Lewej w km 28+700 w m. Strzałki gm. Gostynin	jaz na rzece Skrwie Lewej w km 28+700 w m. Strzałki gm. Gostynin
RZGW we Wrocławiu	Rów Polski - regulacja rzeki w km 21+100-28+200	jaz Dzięczyna; Rów Polski w km 21+100-28+200; powiat gostyński; woj. Wielkopolskie
RZGW we Wrocławiu	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Dąbrocznia poprzez remont i odbudowę budowli piętrzących w km: 1+700, 4+270, 6+260, 9+100, 14+340, 20+840, 27+590, 28+090, 29+090, 30+474, 35+200, 35+380, 35+840, 36+450, 38+539	rzeka Dąbrocznia w km: 1+700, 4+270, 6+260, 9+100, 14+340, 20+840, 27+590, 28+090, 29+090, 30+474, 35+200, 35+380, 35+840, 36+450, 38+539; woj. wielkopolskie
RZGW we Wrocławiu	Jaz zastawkowy na Kanale A w km 1+650 wraz z zastawką w na Kanale A w km 2+650 i elementami służącymi do nawodnienia gruntów	jaz: Kanał A w km 1+650; powiat brzeski; woj. Opolskie
RZGW we Wrocławiu	Jaz zastawkowy na Kanale B w km 1+270 wraz z pozostałymi zastawkami szt. 2	zastawka; Kanał B; km 1+270; powiat brzeski; woj. Opolskie

Dodatkowo od 2020 do 2021 r. zrealizowano **167 działań utrzymaniowych.**

W ramach zPKZW w 2022 roku realizowanych jest 36 zadań, z czego 2 zadania na chwilę obecną zostały zakończone

- Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Mrowla poprzez odbudowę budowli piętrzących; RZGW w Rzeszowie
- Kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Bętlewianki w km 0+700 - 2+500 w celu zwiększenia możliwości retencjonowania w dolinie wody; RZGW w Warszawie

Program planowanych inwestycji PGW Wody Polskie

Aktualizacja **Programu planowanych inwestycji** w gospodarce wodnej PGW Wody Polskie (PPI), (zatwierdzonego w dniu 20 grudnia 2021 r. przez Ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej i Ministra właściwego ds. gospodarki wodnej) zawiera **1 783** zadania będące w kompetencji Pionu Ochrony Przed Powodzią i Suszą.

PPI zawiera **365** zadań inwestycyjnych wpisujących się w **Program Przeciwdziałania Niedoborowi Wody** (PPNW).

W 2022 r. realizowano 149 zadań z PPNW.

Wykaz Realizowanych Inwestycji PGW Wody Polskie

Zgodnie z **prowadzonym Wykazem Realizowanych Inwestycji (WRI)**, PGW Wody Polskie realizuje w 2022 roku **256 zadań** (bez zadań PROW i PKZW). W fazie **robót budowlanych** lub w **fazie przetargu** na roboty budowlane znajdują się 84 zadania, w tym **5 (3+2) o charakterze retencyjnym**. W fazie opracowania dokumentacji lub w fazie przetargu na dokumentację/koncepcje jest obecnie 119 zadań, w tym **14 o charakterze retencyjnym**.

W 2022 r. w ramach **zPKZW** realizowanych jest 36 zadań o charakterze inwestycyjnym (z czego 2 zakończono) i 115 działań utrzymaniowych.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Program przeciwdziałania niedoborowi wody

Dziękuję za uwagę